

I ŠTO ĆEMO SAD? RAZGOVARATI S ANOM

Ako smo kroz glazbu uspjeli povezati regiju, znači da smo uradili dobar posao. MOGU SAD U PENZIJU

Ana Đurić Konstrakta gostovala je u Rovinju na Danima komunikacija; nevjerojatno draga, duhovita i karizmatična pristala je na razgovor jer umjetnica mora biti - u Glasu Istre

Živimo u vremenu u kojemu su depresivnost i anksioznost sveprisutne. Stalno govorim da nam prijeti otvaranje nove krize, a to je kriza mentalnog zdravlja gdje će se opet manipulirati, ovoga puta sa psihološkim stanjima i na tome će se stvarati kapital. I to je ono što me brine - nepostojanje stvarnog interesa za rješenje. Moramo biti svjesni da iza svega stoji manipulacija i potrošnja. To je ono što mene plaši, a mi ćemo opet biti ti koji ćemo iz svojih džepova plaćati jer sistemske podrške i rješenja nema

RAZGOVARALA Lara BAGAR

Jedna od glavnih tema prošlogodišnje Eurovizije bila je "Koja je tajna zdrave kose Meghan Markle?". Na ovo bizarno pitanje Eurovizija nije dala odgovor, ali je zato neobična predstavica Srbije, pjevačica i performerica Ana Đurić alias Konstrakta s pjesmom "In corpore sano" koja započinje navedenim pitanjem, polučila takvu euforiju, što dugo nije uspjelo jednoj pjesmi s Balkana, a ni s Eurovizije, a da nije govorila o sretnoj ili nesretnoj ljubavi. Dogodio se hit. Preko noći cijela je regija ili bivša Jugoslavija s rukama u zraku pjevala "Koja je tajna zdrave kose Meghan Markle?".

U Srbiji nema Borosana

Pjesmu je pjevalo i staro i mlado, postala je inspiracija za brojne prepjeve te se stih "Umjetnica mora biti zdrava" preobratio u "Goga/učiteljica/prijateljica/žena... mora biti zdrava". Postala je glas obespravljenih, ali i glas inteligentne kontrakulture koja je oduševila i mainstream publiku. Pjesma s laborom u kojoj umjetnica, odnosno Konstrakta pere ruke od samokritične je trivijalnosti postala znakom međusobnog prepoznavanja. Konstrakta je postala fenomen. U Hrvatskoj je čak uspjela probiti treš-trap-cajka-lobi, izvan Hrvatske je pak svojim zaraznim refrenom zarazila sve nacije koje su lomile jezik na tim stihovima, dok su je treći uzdizali na još višu razinu i nazivali novom Marinom Abramović. I sve to stoji. Dugo na ovim prostorima nešto nije izazvalo takvu pozitivnu euforiju kao pjevačica prodornih plavih očiju. No, možda je njezin uspjeh u tome što je u svemu tako nekako nevino iskrena, neopterećena, a opet inteligentna, što je pokazala i na panel diskusiji na nedavnim Danima komunikacije u Rovinju.

Razgovor nije bio dogovoren. Došla sam i bilo je onako u stilu - i što ćemo sad? Nevjerojatno draga, duhovita i karizmatična, pristala je jer umjetnica mora biti... u Glasu Istre.

- Krenimo od početka. Tko je zapravo Konstrakta?

- Ja sam sebi to ime nadjenula prije 20 i kusur godina. Tada sam bila dio beogradskog elektro vokalnog benda Mistake, Mistake, koji je u to vrijeme bio prilično avangardan. U bendu je bilo tri vokala, Zoe Kidah, Milovan i ja. I dobili smo zadatak u stilu - idite kući i razmislite kako ćete se zvati. Odlučila sam da se zovem Konstrakta jer sam tada mislila da taj naziv na najbolji način odražava moj pristup pisanju stihova. S druge strane, ono što je istina, mi živimo u jednom konstruktivnom društvu naših priča koje smo izmislili - vjerujem u ovo, vjerujem u ono.

- Evo, prošlo je godinu dana od hit pjesme "In corpore sano". I dalje se pjeva zaradni refren "Koja je tajna zdrave kose Meghan Markle". Pjesma je to koja je, na neki način, ujedinila regiju.

- Ja i dalje ne znam zašto i kako, ali eto, desilo se. Više to vidim iz reakcija ljudi i iz onoga što čujem te ispada da je stvarno odjeknulo.

- Kako je bilo nositi se sa slavom nakon što ste, preko noći, prodramli regiju?

- Lako jer nisam bila svjesna o čemu se radi. Kako je vrijeme prolazilo izgleda da se stvarno desilo neko povezivanje što mi je jako drago i to je najveći benefit što smo se zajedno prepoznali u svemu tome.

- Dokaz je to da umjetnost spaja?

- Pa da. I muzika prije svega, ali ne dešava se to često.

- Nominirani ste i za Grammy, na Euroviziji ste imali najbolji tekst.

- U pitanju je nagrada za najbolji tekst i najbolju koreografiju, ali to se sve dešava na oficijelnom Instagram profilu Eurovizije. Naša koreografija je banalna, ali u suštini u tome i je njezina čar jer je jednostavna i točna. Na samoj Euroviziji dobili smo nagradu Marcel Bezancon, za umjetnički pristup.

Nije publika luda

- Na Euroviziji ste nastupili u kulturnim Borosanama.

- Da, imala sam Borosane. I lijepa mi je bila i ta vrsta povezivanja. Žao mi je što kod nas u Srbiji nema Borosana. Moram se zahvaliti što sam dobila nekoliko komada i za mene je bilo pravo otkriće koliko je to udobno.

ĐURIĆ - KONSTRAKTOM

- Ida Prester je rekla da je žena s latorom napravila ono što ni političari nisu uspjeli i sve nevladine organizacije. Je li vaša muzika naše ogledalo?

- To što je Ida rekla jako mi se sviđa jer znam da muzika brzo povezuje ljude te radi i djeluje mnogo brže od gomile razgovora i uvjeravanja. Ako smo uspjeli povezati regiju kroz glazbu, onda znači da smo uradili dobar posao, mogu sad da idem u penziju.

- Pjesma je vrlo ozbiljna, pogotovo "Triptih" kada se pogleda u cjelini, a završila je na Eurosongu koji je spektakl kiča. Kako ste se uopće prijavili na Eurosong? Je li to bilo zezanje ili onako iz znatizelje u stilu ide-mo vidjeti?

- Što se tiče Eurovizije, ja je pomno nisam pratila i nije mi bilo najjasnije što je sve to. Kada udeš malo dublje u to, onda shvatiš da zaista ima dobrih stvari poput samog tog koncepta predstavljanja Europe, koji je s vremenom počeo malo da se razgrađuje, pa sada tu sudjeluje i Australija itd. Također, sada skoro svi pjevaju na engleskom te je nestalo te čari da se pjeva na lokalnim jezicima, što je meni suština tog festivala i ja sam insistirala na tome. No, kada malo dublje udeš u sve to, nade se tu smislenih i dobrih stvari i na kraju, te nacionalne selekcije jesu odraz nekih stanja, društava. Ima toga nečega i na ovom marketinškom festivalu u Rovinju, gdje mnogo ljudi zna da je tu mnogo stvari besmisleno, ali smo i dalje tu i to se po nekoj inerciji odigrava, ali kada se nade nešto što je smisleno, to ljudi prepoznaju i podržavaju.

- Eurovizija je postala toliko popularna da je svi gledaju. Zabavna je. Već se zna da si susjedi uvijek dijele najviše bodova.

- Zabavno je. Ove godine, na dan održavanja Eurovizije, nažalost, imam koncert, ali ću pratiti. Ima to neki svoj čar, ali ima i gomile budalaština. Mi smo lani lijepo prošli i u tim eurovizijskim krugovima publike podržani smo kao nešto što je umjetničko, što prenosi neki stav. Tako da publika nije luda.

- Pa zar nije "In corpore sano" metafora svijeta u kojem živimo, u kojem je umjetnica nesigurna - nema zdravstvenu knjižicu, mora biti zdrava? I sada dolazimo do kompromisa sa samim sobom - hoće li raditi ono što doista živiš i o čemu se razgovaralo na panelu na Danima komunikacija, ili nećeš imati zdravstveno osiguranje i pristati na pravila, igru, establishment...

- Kao umjetnik često nemaš ni socijalno ni zdravstveno osiguranje niti si sebi osigurao mirovinu. Imala sam sreće, i to sam spomenula na panelu, da sam neko vrijeme bila uzdržavana, što je u mojoj obitelji bio neki logičan izbor - ja sam ostala kod kuće, a suprug je radio od jutra do sutra. Jedno sam vrijeme praktički bila domaćica, što mi je dalo prostora i vremena da se okrenem ovome čemu sam se posvetila. No, istina je da bavljenje glazbom i drugim vrstama umjetnosti jako rijetko stvara sigurnu egzistenciju. S druge strane znamo da je i taj nagon kod umjetnika dosta jak i upravo zato često i riskiraš.

- "In corpore sano" je dio Triptiha koji donosi tri priče s kojima se svi možemo identificirati. Što ste njima htjeli poručiti?

- Sve su te pjesme neka moja promišljanja o meni i društvenim

Konstrakta - stil u svakom pogledu

okolnostima u kojima se nalazim. Sve tri pjesme u Triptihu su neki tok svijesti i svega tu ima pa su stoga i slojevite. "Nobl" ima okolišnu u tekstu koji je zaista prisutan u mediju. U njemu kažem da se Sheron Stone ne botoksira i spominjem večer kada je s bocom vina stala pred ogledalo i doživjela slom suočavajući se sa starenjem. I to je neko polazište s kojeg promišljam u kojim okolnostima starimo.

- Da, starost nije dobrodošla u kulturi s imperativom mladosti i ljepote.

- Da, a taj imperativ mladosti i ljepote u nekoj daljnjoj instanci čita se kao garant zdravlja. A budućnost je, kao što pjesma kaže, starenje koje je nezaobilazno. Za sve bi nas bilo korisno, a pogotovo za mlade, da se prema starosti ophodimo s nekim poštovanjem i da je možda čak s radošću dočekujemo. Ali u situaciji gdje su penzije niske i gdje si podosta nezaštićen pa često nemaš ni zdravstveno ni socijalno osiguranje, ta starost izgleda

kao doba u kojem ćeš živjeti na vrlo nesigurnom terenu. Nažalost, to je tako. Bilo bi sjajno da to preokrenemo u korist svih nas.

Optimističan cinik

- Kao što redatelj Paolo Sorrentino prikazuje u svojim filmovima.

- E da, Sorrentino. I on se spominje u pjesmi "Nobl". Meni je kod njega privlačno to što konstatira život koji je istovremeno lijep i ružan, i težak i lak. Život je zaista takav, nikada nije samo ovo ili ono.

- U najnovijoj pjesmi "Evo, obećavam" opet ste glas vremena, što je uostalom i svrha umjetnosti, da progovara, promišlja i anticipira neke probleme. Sada se bavite problemima depresije, anksioznosti.

- To jesu problemi suvremenog društva i svaki društveni sistem ima neke svoje psihološke posljedice. Živimo u vremenu u kojemu su depresivnost i anksioznost sveprisutne. Stalno govorim da nam prijeti otvaranje nove krize, a to je kriza mentalnog zdravlja, gdje će se opet manipulirati, ovoga puta sa psihološkim

Predsjednica Kućnog savjeta

- Bili ste predsjednica Kućnog savjeta i prije uspjeha na Euroviziji. Jeste li i dalje na toj funkciji?

- I dalje sam, ali moram biti iskrena da ne obavljam tu dužnost baš kako bih trebala jer nemam vremena, ali se još uvijek provlačim. Imam divan komšiluk. U mojoj zgradi, odnosno u mom ulazu je ostala ta institucija komšiluka koja je nekako živa. Mi se svi znamo po imenu i prezimenu i u kontaktu smo ako nekome nešto treba pripaziti, zajedno radimo neke stvari, imamo zajedničku prostoriju. Lijepo nam je. Komšinica nosi ajvar, netko peče kolače pa donese. Toga ima sve manje. U Beogradu postoji fenomen, a vjerujem da je on i kod vas prisutan, a to je projektiranje novog tipa stanovanja koje izgleda kao hotelsko stanovanje u kojem svaka zgrada ima svoje ime poput Kennedy Residence gdje te na ulazu dočekuje portir, parkira ti auto. Meni to nije blisko.

- Kako na to gledate s arhitektonске strane budući da ste završili arhitekturu i nesudana ste arhitektica.

- Ja sam se samo povukla iz toga. Ako je u pitanju stanovanje, ja sam, pod broj jedan, odrasla u Novom Beogradu koji je raden modernistički i postojao je urbanizam. Arhitekturu u kojoj sam odrasla čine parkovi, zajedničke prostorije, prolazi u kojima se igramo. U investitorskoj arhitekturi ne postoji pojam zajedničkog prostora jer je on trošak. Ja bih voljela da se tako gradi. Meni to lijepo djeluje, a možda to današnjem društvu nije potrebno.

“Odlučila sam da se zovem Konstrakta jer sam tada mislila da taj naziv na najbolji način odražava moj pristup pisanju stihova. S druge strane, ono što je istina, živimo u jednom konstruktivnom društvenom priču koje smo izmislili

stanjima i na tome će se stvarati kapital. I to je ono što me brine - nepostojanje stvarnog interesa za rješenje. Moramo biti svjesni da iza svega stoji manipulacija i potrošnja. To je ono što mene plaši, a mi ćemo opet biti ti koji ćemo iz svojih džepova plaćati jer sistemske podrške i rješenja nema.

- Već se to i događa, zar ne?

- Sada već svako malo odstupanje od nečega dobiva svoju dijagnozu i lijek.

- "Obećavam" je kao nastavak "Triptiha" koji se odvija kroz tri vida.

- To je omnibus koji se sastoji iz tri djela - "Depresivna sam", "Anksiozna sam" i "Obećajem". Angažirali smo tri različita redatelja - Marčela Zankija iz Splita, Nikolu Stojanovića i Isidora Bulatovića. Video drži pažnju, traje pet minuta.

- Ipak, video završava izdankom biljke, kao svojevrsnim simbolom nade?

- Ja sam cinik, ali optimistični.

- U pjesmi "Žvake" govorite da ovo nije život i da ljudi pucaju kao baloni.

- Najviše me okupirala izloženost strašno velikoj količini informacija

koje su sve u istom rangu - i bite i nebitne, i lažne i istinite, a ne postoji više povjerenje u institucije, kao što ne postoji više povjerenje ni u istinu, istina je razgrađena i svatko ima svoju istinu. Netko se u svemu tome snade, a mnogi se ne snalaze. I opet dolazimo do teme dezorijentiranosti u kojoj ne postoji sistemska podrška, gdje si prepusten sam sebi, da pronadeš neki svoj put i nešto u što vjeruješ. Opet, vjerujem u ovo, vjerujem u ono. Danas su svi postali "emiteri" nekih svojih propovjedi i priča. To je teška situacija koja će, nadam se, naći neko svoje rješenje jer mi se čini da je nama ljudima nepodnošljiva ta količina nepovjerenja. To dovede do toga da je sve postalo upitno pa ljudi odjednom tvrde da je zemlja ravna ili evo, prije neki sam dan čula fenomenalan iskaz neke tiktokerke - "bilo nam je sasvim ok dok nisu izmislili gravitaciju".

- Kroz vaše se pjesme na različite načine provlači pitanje izbora. Koliko mi imamo izbora u kapitalizmu u kojem je sve podređeno tržištu?

- Imanje izbora je nešto što bi trebalo biti vrijednost, a kapitalizam na toj predstavi o postojanju izbora jako dobro funkcionira. Drugo je pitanje što to pitanje izbora odlazi u nekim nepredviđenim pravcima. Sve se zaista dovodi u pitanje i neke prirodne datosti se dovode u pitanje, stavljaju se, zapravo, u pitanje izbora. Možda po prijedlogu s Tik-Toka i gravitacija postane stvar izbora. Duhovito je to, ako ništa. Ali opet, ne mora baš sve biti pitanje izbora, to je jedan dio priče. Drugi dio priče je da je taj izbor uglavnom privid i uglavnom zavisi od materijalne podrške. Tako da nemaju svi isti izbor. Također, bilo bi lijepo kada bi oni koji imaju više izbora bili svjesni svog privilegiranog položaja, ali to je posebna tema.

Ljeto u Istri

- To će možda biti tema vašeg sljedećeg triptiha. No, uskoro će Eurovizija. Što kažete o ovogodišnjem srpskom kandidatu?

- Lukea Blacka znam igrom slučaja jer je već ranije boravio kod nas u Studiju Gruveland. Volim način na koji je posvećen svom radu. On je zaista zaljubljenik u glazbu, u performans i gradi neki svoj put. Voljela bih da ovu eurovizijsku potku iskoristi za inozemnu karijeru jer mislim da on to može.

- A što kažete na ovogodišnje hrvatske predstavnike, Let 3?

- Njih sam imala prilike ove godine upoznati u Madridu. Postoji neka sličnost jer su se i oni tu našli bez pravog plana da će to otići u pravcu u kojem je otišlo i kada ih sada vidim, oni to profesionalno odraduju. To što su napravili je jasno, dobro upakirano i zanatski dobro odradeno. Vidjet ćemo kako će to proći. Hrvatska je odabrala nešto hrabrije. Kad podvučeš crtu, iskustvo Eurovizije je lijepo.

- Kada je o koncertima riječ, navodno biste u kolovozu trebali nastupiti u Puli.

- Ja to ne znam. To je u pregovori ma i nisam sigurna. Gledam u svoj kalendar ono što mi je najbliže, a par mjeseci mi je daleka budućnost. Bilo bi divno, ja bih to voljela.

- Kako ćete provesti ljeto?

- Provest ćemo ga u Istri. Ovdje je lijepo. Volim što pametno tretira te obalu, u smislu da nije agresivno nacičkana kaficima i gradnjom, te se ona poštuje tako da ima mjesta gdje možeš imati mir. Nismo često tu pa mi se sada tako čini.